

prima instanță, Judecătoria Chișinău, sediul Central
judecător: V. Silviu-Midrișan
instanța de apel, Curtea de Apel Chișinău
judecători: A. Panov, M. Anton, V. Cotorobai

dosarul nr. 3r-129/2017

DECIZIE

06 septembrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței,
judecători

Valentina Clevadi
Dumitru Mardari, Galina Stratulat

examinând recursul declarat de Igor Jalbă, prin intermediul avocatului Vitalie Rotaru,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Igor Jalbă împotriva Departamentului Instituțiilor Penitenciare cu privire la contestarea actului administrativ,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 06 iulie 2017, prin care s-a restituit cererea de apel lui Igor Jalbă, din motivul neînlăturării în termen a neajunsurilor stabilite prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 25 mai 2017,

c o n s t a t ă :

La 07 decembrie 2016 reclamantul Igor Jalbă s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva Departamentului Instituțiilor Penitenciare cu privire la contestarea actului administrativ.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat, că a activat în cadrul sistemului penitenciar în perioada anilor 17 martie 2003 – 28 martie 2014, unde a deținut în perioada 17 martie 2003 - 04 iunie 2007 funcția de medic specialist terapeut al serviciului medical al Penitenciarului nr. 9 Pruncul; în perioada 04 iunie 2007 – 18 mai 2011 funcția de șef, medic al serviciului medical al Penitenciarului nr. 9 Pruncul; în perioada 18 mai 2011 – 03 aprilie 2012 funcția de specialist terapeut al serviciului medical al Penitenciarului nr. 10 Goian; în perioada 03 aprilie 2012 – 07 mai 2013 funcția de specialist terapeut al serviciului medical al Penitenciarului nr. 12 Bender; în perioada 07 mai 2013 – 28 martie 2014 funcția de șef, medic al serviciului medical al Penitenciarului nr. 12 Bender, iar prin ordinul Ministrului Justiției nr. 181 din 07 aprilie 2014, a fost demisionat în rezervă conform art. 20, pct. 2 lit. b) alin. 2 al Legii cu privire la sistemul penitenciar nr. 1036-XIII din 17 decembrie 1996. Astfel, în perioada anilor 17 martie 2003 – 18 mai 2011 a deținut funcții, fără întrerupere, în Penitenciarul nr. 9.

Mai menționează reclamantul, că în momentul stabilirii și calculării pensiei Departamentul Instituțiilor Penitenciare nu a ținut cont de dreptul stabilit prin alin.

(2) art. 44 din Legea nr. 1544-XII din 23 iunie 1993 privind asigurarea cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și trupele organelor afacerilor interne și Hotărârii Guvernului nr. 1507 din 29 decembrie 2006 pentru aprobarea modificărilor și completărilor în Hotărârea Guvernului nr. 650 din 12 iunie 2006, prin care urma să i se stabilească și să i se achitate pensia reieșind din indemnizația bănească în mărime de 1,5 a salariului de funcție.

La 08 noiembrie 2016, Igor Jalbă, prin intermediul avocatului Vitalie Rotaru a fost expediată cererea prealabilă privind recalcularea pensiei fapt confirmat prin avizul de recepție anexat la prezenta cerere, însă până la adresarea în instanță nu a primit nici un răspuns.

Solicită reclamantul obligarea Departamentului Instituțiilor Penitenciare de a prezenta un răspuns la cererea prealabilă, recalcularea pensiei cu indexarea acesteia, stabilirea și achitarea sumelor neachitate.

Prin hotărârea Judecătorei Chișinău, sediul Central din 17 februarie 2017 s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de Igor Jalbă împotriva Departamentului Instituțiilor Penitenciare cu privire la recalcularea pensiei cu indexarea acesteia, stabilirea și achitarea sumelor neachitate.

La 01 martie 2017, Igor Jalbă, prin intermediul avocatului Vitalie Rotaru a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii și emiterea unei noi hotărâri, prin care acțiunea să fie admisă.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 25 mai 2017 nu s-a dat curs apelului declarat de Igor Jalbă, prin intermediul avocatului Vitalie Rotaru și s-a comunicat apelantului despre necesitatea prezentării cererii de apel întocmită în conformitate cu exigențele Legii, acordându-i pentru aceasta un termen de 10 zile din data recepționării prezentei încheieri. S-a explicat apelantului, că în caz de neîndeplinire a indicațiilor menționate în termenul stabilit, cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu toate documentele anexate va fi restituită.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 06 iulie 2017 s-a restituit apelul declarat de Igor Jalbă, prin intermediul avocatului Vitalie Rotaru, pentru neîndeplinirea indicațiilor instanței de apel, expuse în încheierea din 25 mai 2017 și s-a explicat apelantului că restituirea cererii de apel nu exclude posibilitatea adresării repetate.

La 19 iulie 2017, Igor Jalbă, prin intermediul avocatului Vitalie Rotaru a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 06 iulie 2017, solicitând admiterea acestuia, casarea încheierii recurate, cu restituirea pricinii spre rejudecare în instanța de apel.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu încheierea recurată, considerând-o ilegală și neîntemeiată, deoarece din data depunerii cererii de apel până la data restituiri nu a recepționat nici o încheiere prin care nu s-ar fi dat curs cererii de apel.

Totodată, a indicat că cu încheierea prin care nu s-a dat curs a făcut cunoștință la 17 iulie 2017 când a recepționat încheierea de restituire a apelului.

În conformitate cu art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Examinând înscrisurile anexate la dosar, Colegiul reține că încheierea instanței de apel, recurată de Igor Jalbă, prin intermediul avocatului Vitalie Rotaru, este emisă la 06 iulie 2017, și expediată conform scrisorii la 14 iulie 2017 (f.d. 58), fiind recepționată de avocatul Vitalie Rotaru la 17 iulie 2017 (f.d. 59), astfel considerând recursul din 19 iulie 2017 declarat în termen.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului și temeiurile recursului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat și care urmează a fi admis, cu casarea încheierii instanței de apel și restituirea pricinii spre rejudecare în instanța de apel de la etapa punerii pe rol a apelului din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 427, lit. b) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind pricina spre rejudecare.

După cum rezultă din materialele dosarului, la 07 decembrie 2016 reclamantul Igor Jalbă s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva Departamentului Instituțiilor Penitenciare cu privire la contestarea actului administrativ.

Prin hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 17 februarie 2017 s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de Igor Jalbă împotriva Departamentului Instituțiilor Penitenciare cu privire la recalcularea pensiei cu indexarea acesteia, stabilirea și achitarea sumelor neachitate.

La 01 martie 2017, Igor Jalbă, prin intermediul avocatului Vitalie Rotaru a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii și emiterea unei noi hotărâri, prin care acțiunea să fie admisă.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 25 mai 2017 nu s-a dat curs apelului declarat de Igor Jalbă, prin intermediul avocatului Vitalie Rotaru și s-a comunicat apelantului despre necesitatea prezentării cererii de apel întocmită în conformitate cu exigențele Legii, acordându-i pentru aceasta un termen de 10 zile din data recepționării prezentei încheieri. S-a explicat apelantului, că în caz de neîndeplinire a indicațiilor menționate în termenul stabilit, cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu toate documentele anexate va fi restituită.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 06 iulie 2017 s-a restituit apelul declarat de Igor Jalbă, prin intermediul avocatului Vitalie Rotaru, pentru neîndeplinirea indicațiilor instanței de apel, expuse în încheierea din 25 mai 2017 și s-a explicat apelantului că restituirea cererii de apel nu exclude posibilitatea adresării repetate.

Tot, materialele cauzei atestă că, încheierea Curții de Apel Chișinău din 25 mai 2017 a fost expediată în adresa participanților la proces conform scrisorii din 23 iunie 2017 (f.d. 50), însă la materialele cauzei nu se regăsește dovada de recepționare a acesteia de către apelantul Igor Jalbă sau avocatul acestuia, Vitalie

Rotaru, fapt ce denotă că apelantul nu a cunoscut despre încheierea prin care nu i s-a dat curs cererii de apel, necunoscând despre faptul că urmează să înlătore careva neajunsuri.

Contrar circumstanțelor descrise, Curtea de Apel Chișinău a dispus prin încheierea din 06 iulie 2017 restituirea apelului declarat de Igor Jalbă, din motivul neîndeplinirii în termen a indicațiilor instanței de apel.

În situația descrisă, Colegiul relevă că, instanța de apel urma să aprecieze importanța normelor procedurale prevăzute de legiuitor care indică expres acțiunile ce urmau a fi îndeplinite de către instanța de judecată pentru o bună și eficientă examinare a cauzei.

Or, potrivit art. 100 alin. (1) Cod de procedură civilă, cererea de chemare în judecată și actele de procedură se comunică participanților la proces și persoanelor interesate, contra semnătură, prin intermediul persoanei împuternicite, prin poștă, cu scrisoare recomandată și cu aviz de primire, prin intermediul biroului executorului judecătoresc sau prin alte mijloace care să asigure transmiterea textului cuprins în act și confirmarea primirii lui, precum și prin delegație judiciară.

Astfel, analizând circumstanțele din speță, instanța de recurs constată că, instanța de apel prematur a dispus restituirea cererii de apel, în cazul în care la materialele cauzei nu se regăsește confirmarea primirii încheierii prin care nu s-a dat curs cererii de apel,

Or, deși, prevederile art. 369, alin. (1) Cod de procedură civilă, statuează că, în cazul în care apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368, alin. (1) Cod de procedură civilă, instanța de apel urmează să restituie cererea de apel, instanța urma a verifica dacă apelantului i-a fost comunicat actul de dispoziție emis.

Sub acest aspect și ținând cont de faptul că, apelantul Igor Jalbă nu a recepționat încheierea instanței de apel, prin care nu i s-a dat curs cererii de apel, iar materialele cauzei nu denotă contrariul, instanța de recurs consideră că întru evitarea încălcării dreptului recurentului la un proces echitabil prevăzut de art. 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, recursul urmează a fi admis.

Mai mult ca atât, Colegiul apreciază critic argumentul instanței de apel precum că, avocatul Vitalie Rotaru a recepționat copia încheierii din 25 mai 2017 prin poșta electronică la 23 iunie 2017, ora 17:45, deoarece înscrisul (f.d. 50) denotă că la 23 iunie 2017, ora 17:45 a fost expediată prin poșta electronică mesajul în adresa ultimului, și nicidecum nu poate fi considerat ca dată a recepționării mesajului, iar înscrisul nu confirmă primirea de către avocat a mesajului.

În acest sens instanța de recurs notează, că dreptul de acces la un tribunal constituie un element inerent al tuturor garanțiilor procedurale prevăzute în Convenție (CEDO, hot. Campbell și Fell vs. Marea Britanie din 25.02.1982), or drepturile fundamentale trebuie garantate într-o manieră concretă, reală și nu iluzorie sau teoretică, iar imposibilitatea concretă de sesizare a unei instanțe de către persoana interesată constituie o încălcare a dreptului acesteia de acces la justiție (CEDO, hot. Airey vs. Irlanda din 09.10.1979).

În această ordine de idei, faptele relatate generează casarea încheierii recurate, or menținerea acesteia, în condițiile enunțate, ar constitui o încălcare a dreptului lui Igor Jalbă de a dispune de drepturile sale procedurale în condițiile normelor în vigoare, care sunt garantate și de Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, precum și îngrădirea accesului la justiție.

Din considerentele enunțate, Colegiul civil, comercial și contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul, a casa integral încheierea instanței de apel și a restitui pricina în instanța de apel, de la etapa punerii pe rol a apelului lui Igor Jalbă.

În conformitate cu art. 427 lit. b), art. 428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

Se admite recursul declarat de Igor Jalbă, prin intermediul avocatului Vitalie Rotaru.

Se casează integral încheierea Curții de Apel Chișinău din 06 iulie 2017, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Igor Jalbă împotriva Departamentului Instituțiilor Penitenciare cu privire la contestarea actului administrativ, cu restituirea pricinii la rejudecare în Curtea de Apel Chișinău, de la etapa punerii pe rol a cererii de apel.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței,

Valentina Clevadi

judecători

Dumitru Mardari

Galina Stratulat